

Pintra MAGAZINE 17

DECEMBER 2017

Diana De Graeve
gewoon hoogleraar

Hilde Philips
praktijkassistent

Stefaan Bartholomeeussen
navorser

“Unieke databank
zoekt onderzoekers”

DOSSIER
Netwerken

TWEEMAANDELIJKS MAGAZINE (DECEMBER – JANUARI)
VOOR ALLE MEDEWERKERS VAN

 Universiteit
Antwerpen

INHOUD

- 02 SAMENWERKEN
- 03 IN DIALOOG
- 04 SNIPPERS
- 06 SAMEN DE TOEKOMST
BEPALEN
- 08 IN BEELD
- 10 DOSSIER
NETWERKEN
- 14 BIJ ONS
- 16 FACTCHECKER

COLOFON

Deze gratis publicatie voor alle medewerkers van UAntwerpen ligt in het verlengde van pintra. uantwerpen.be en geeft duiding bij actuele thema's, realisaties, feiten en gebeurtenissen binnen UAntwerpen.

Hoofdredacteurs: Wouter De Pesseroey, Peter De Meyer, Valérie Gillis. Een volledig overzicht van alle medewerkers vind je op pintra. uantwerpen.be/pintra-magazine

Foto's: Stefan Dewickere en diverse medewerkers

Teksten: Jelle Henneman en diverse medewerkers

Reacties en suggesties welkom bij:
Departement Communicatie
Stadscampus, Prinsstraat 13,
2000 Antwerpen
pintra@uantwerpen.be
03 265 47 23

Unieke databank zoekt onderzoekers

De snelste inkijk in de volksgezondheid vind je voortaan bij de huisartsen van UAntwerpen. Onze Faculteit TEW is al geïnteresseerd in hun unieke data, maar iedereen is welkom.

Elke maandag weten Stefaan Bartholomeeusen en Hilde Philips hoe het is gesteld met de gezondheid in de provincie Antwerpen. Als eersten in Vlaanderen. De gegevens van de vier huisartsen-wachtposten in het Antwerpse arrondissement, samen met drie in de Zuiderkempen en een in Tienen, een deel van de apotheken en de spoeddienst van het UZA zijn gekoppeld in de databank van dit duo. Gecodeerd, zodat de data de privacy niet schenden. Het resultaat is een representatief ziektebeeld van meer dan 900 000 mensen. iCAREdata bevat de diagnose, de medicatie, eventuele arbeidsongeschiktheid en de doorverwijzing – uitgesplitst naar geslacht, leeftijd, postcode en of patiënten verzekerd zijn. Dat is uniek, en supersnel. Ter vergelijking: in Nederland wachten onderzoekers een jaar op dergelijke data.

noteert, kunnen we dat volgen.”
“Maar ook de technische kant van de databank kan interessant zijn”, voegt Bartholomeeusen toe. “Werk je met persoonsgegevens, dan kijk je vast op van hoe wij gegevens zo coderen dat ze de privacy niet schenden. Schrijf maar op: alle onderzoekers zijn welkom.”

► icare.uantwerpen.be

Iedereen kan aan de slag

Daarmee zitten de twee onderzoekers van het Centrum voor Huisartsengeneeskunde op een fikse berg data. In iCAREdata zitten vandaag 155 000 patiënten en 177 000 diagnoses, uitgespreid over 213 000 contacten. “Die gegevens moeten nu gebruikt worden”, klinkt het.

The Centre for General Practice has developed a database able to keep track of the masses of health data recorded in the Province of Antwerp. Researchers are being encouraged to get involved with the output of the iCAREdata project.

E

Het International Student Housing Office begeleidt internationale studenten bij hun zoektocht naar geschikte studentenhuysvesting in Antwerpen. We helpen hen op weg en bemiddelen bij huurgeschillen. Daarnaast maken we deel uit van het team achter Kotweb: de databank met studentenkamers en -studio's.

Sanne Joostens
International Student Housing officer

Wat doet het International Student Housing Office?

Klara Pazmanova, studente biologie, uit Slowakije

Wat doen jullie specifiek voor mij, een uitwisselingsstudent die hier één semester studeert?

Klara Pazmanova

Inkomende uitwisselingsstudenten die huisvestingsbegeleiding willen, dienen een online aanvraag in. Vorig academiejaar ontvingen we via deze procedure 330 aanvragen. Sommige studenten willen graag een kamer huren van een uitgaande uitwisselingsstudent, anderen helpen we op weg via Kotweb. Maar wist je dat meer dan de helft een kamer van UAntwerpen krijgt toegewezen? We bieden immers ongeveer 100 semesterkamers aan internationale studenten aan.

Jasmien Hoefkens
International Student Housing officer

► www.uantwerpen.be/housing

Nieuws

Luc Van de Poele leidt Departement Onderwijs

Luc Van de Poele volgt op 1 januari 2018 Cis Van Den Bogaert op als departementshoofd Onderwijs. Hij is onderwijskundige en was tot nu afdelingshoofd onderwijskwaliteitszorg aan de UGent en daar ook verantwoordelijk voor onderwijsinnovatie en docentenopleiding. Als onderzoeker ontwikkelde hij onderwijsindicatoren voor de OESO. Hij was ook tien jaar institutioneel ombudspersoon en coördineerde enkele jaren de begeleiding van studenten met een functiebeperking.

Neem deel aan klinisch onderzoek

Het Centrum voor de Evaluatie van Vaccinaties van UAntwerpen, gelegen op Campus Drie Eiken, voert klinische studies uit waarbij vaccins in ontwikkeling worden getest op gezonde kandidaten. Ze zijn altijd op zoek naar nieuwe deelnemers.

Op dit moment, of zeer binnenkort, voert het centrum studies uit met kandidaten die Hepatitis B non-responder zijn; mensen die nooit eerder gevaccineerd werden met een HPV-vaccin; mensen voor een griepstudie; mensen die nooit eerder gevaccineerd werden tegen Hepatitis B,

Om op de hoogte te blijven van deze studies via e-mail, kan je je inschrijven in hun database.

Een overzicht van alle oproepen vind je op Pintra.

pintra.uantwerpen.be/vrijwilligers-gezocht

Nu op Pintra

Bereid je voor op de wintersluiting

Op Pintra vind je een actueel overzicht van alle eindejaarsactiviteiten en -sluitingen, en de afspraken daarover. Zoals elk jaar dringt het Departement Financiën er op aan om een aantal afspraken rond de laatste betalingsronde en het ten laste nemen van kosten en/of opbrengsten van 2017 te respecteren.

pintra.uantwerpen.be/jaareinde

Studenten ontwerpen woning andersvaliden

Tijdens hun inleefmoment op dinsdag 14 november 2017 ontdekten studenten interieurarchitectuur aan den lijve hoe het is om als slechtziende of rolstoelgebruiker in de stad te navigeren. De studenten deden dit in functie van een ontwerp van een houten vakantiewoning. De vakantiewoning van 35 à 50 m² moet beantwoorden aan het duurzaamheidsprincipe en wordt ontworpen voor een bewoner die rolstoelgebruiker of slechtziend is, of achondroplasie heeft.

Globaliseer je werkveld!

Het Global Minds-programma van de Universiteit Antwerpen moet onze universitaire gemeenschap meer bewust maken van het Zuiden. Global Minds biedt concrete mogelijkheden om samen te werken aan oplossingen voor globale uitdagingen met een van de 32 landen van de VLIR-UOS-landenlijst in Afrika, Azië of Latijns-Amerika.

Via Global Minds kan je onder meer gast-docenten uit het Zuiden uitnodigen om les te komen geven aan UAntwerpen, of onderzoek doen in samenwerking met een partnerinstelling in het Zuiden. Onze universiteit financiert via Global Minds ook groeps-, onderzoeks- of stagereizen voor studenten naar het Zuiden. Op eigen bodem steunt Global Minds congressen met ontwikkelingsrelevante thema's en allerlei sensibiliseringsevents op onze campussen.

De Universiteit Antwerpen wil zo in al haar geledingen en in alle wetenschapsgebieden haar eigen ontwikkelingssamenwerking verder uitbouwen. Meer info en oproepen vind je op de website.

► www.uantwerpen.be/globalminds

Rekruteren in het buitenland

Afgelopen maanden was International Students Office present op een aantal internationale rekruteringsbeurzen om de Universiteit Antwerpen te vertegenwoordigen. Zo werden in Eindhoven, Utrecht, Keulen en Warschau zowel onze bacheloropleidingen, als onze Engelstalige masteropleidingen gepromoot. Op een aantal van deze beurzen waren ook de faculteiten vertegenwoordigd om potentiële studenten te woord te kunnen staan en te kunnen informeren over onze opleidingen.

Theorie in monumentale realiteit

Na een theoretische inleiding bezochten masterstudenten conservatie-restauratie en erfgoedstudies op 15 november 2017 de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. Professor Joost Caen legde de focus van het bezoek bij de situatie van de glasramen en de beschermende maatregelen. Nadien ging de groep nog naar de kapel van het Elzenveld om ook daar de glasramen te bekijken.

Maak jezelf kenbaar als expert

Bedrijven, (overheids)instellingen, journalisten ... zijn vaak op zoek naar expertise. Die expertise is binnen UAntwerpen manifest aanwezig. Om de vraagsteller snel en efficiënt te linken aan de juiste man of vrouw werd een gebruiksvriendelijkere versie van onze expertenzoeker gelanceerd. Wil je als academicus gevonden worden? Activeer en vervul de gegevens in de Antigoondatabase.

► www.uantwerpen.be/vind-een-expert

10 jaar SisA: de groeipijnen voorbij

Tien jaar hard werken maakte van SisA het onbetwiste digitale hart van de studentenadministratie van de eengemaakte Universiteit Antwerpen. De mogelijkheden van dit systeem zijn verre van uitgeput.

ingeschreven, en kan hij of zij het studieprogramma zelf samenstellen via een selfservice. “Waren we vroeger vooral bezig met het registreren van programma’s van studenten, dan zitten we vandaag veel vaker met hen samen om hen bij hun keuze te begeleiden”, zegt Kathlijn Pittomvils van de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte.

Groeipijnen

Maar het is niet alleen de administratieve vereenvoudiging waarop het SisA-projectteam trots is. “De diverse werkwijzen aan de universiteit op één lijn krijgen: dát is het belangrijkste wat wij gedaan hebben”, stelt Josip Peter. “Toen we in 2011 de hele studentenadministratie in SisA onderbrachten, en niet enkel

Geen groter teken van succes dan een schijn van evidentie. Dat studenten vandaag online kunnen zien wanneer hun lessen en examens vallen, hoe het gesteld is met hun leerkrediet en studiegeld, en hoe ver ze staan in hun opleiding lijkt anno 2017 een simpele formaliteit. Dat is het allesbehalve. Achteruit kijken volstaat om te beseffen wat een krachttoer het team achter het Studenteninformatiesysteem Antwerpen er heeft opzitten. “Vóór SisA was er een zelfgebouwde applicatie die maar een

deel van de taken van de studentenadministratie faciliteerde”, herinnert het zevenkoppige SisA-projectteam zich. “Daarnaast gebeurde nog veel in losstaande Excels of zelfs nog op papier, waarbij elke faculteit zo haar eigen manier van werken had. Stel dan maar eens, na de flexibilisering van het hoger onderwijs, een gepersonaliseerd studieprogramma samen!” Vandaag is een student op gemiddeld tien minuten

“De diverse werkwijzen aan de universiteit op één lijn krijgen: dát is het belangrijkste wat wij gedaan hebben.”

2003

UFSIA, RUCA en UIA smelten samen tot UAntwerpen, een uitdaging voor de centrale studentenadministratie om alle systemen te uniformiseren.

2004

Het hoger onderwijs verlaat de klassieke jaarprogramma's en geeft studenten de vrijheid om een eigen studietraject uit te stippelen – een volgende trigger om een sterk en geüniformiseerde administratie uit te bouwen.

2007

SisA beleeft haar vuurdoop, en neemt alle inschrijvingen voor haar rekening.

2011

SisA wordt uitgerold over de hele studentenadministratie. Studenten en docenten krijgen een selfservice-component. Er is meteen een integratie met het roosterprogramma.

NETWERK Josip Peter, Kathlijn Pittomvils, Annick Debroey, Katrien Van Puyvelde, Eric Mathieu, Bart Derdaele (v.l.n.r.) en Frank Durieux (niet op de foto) vormen het SisA-projectteam.

de inschrijvingen, zaten veel collega's met plankenkoorts. Hoewel er wat groeipijnen waren, bleven rampscenari's gelukkig uit. Sinds 2011 hebben we SisA gestaag verder kunnen uitbouwen en gebruiken we het voor steeds meer administratieve processen. De selfservices bieden meer mogelijkheden. Zo wisselen we ook gegevens uit met andere systemen, zoals het roosterprogramma Syllabus+ en Blackboard, om er slechts enkele te noemen."

SisA blijft met de universiteit meegroeien. "Na de volgende upgrade moderniseren we de look-and-feel van het programma", aldus Josip. "En volgend academiejaar zullen studenten hun thesis kunnen indienen via SisA. Daarnaast

wordt ook de module voor de doctorandi verder verbeterd. En waarom zouden we via gegevensuitwisseling met buitenlandse instellingen en overheden ook niet het studieverleden van internationale studenten kunnen toevoegen? De mogelijkheden zijn verre van uitgeput."

Antwerp's digital student information system SisA is celebrating its 10th birthday. Thanks to SisA, the challenges which led to its creation – namely the university merger and the 'flexibilisation' of the education programmes – have been met with ease.

E

Sleutel tot succes

Het SisA-projectteam is een groep van zeven mensen waarin zowel ICT, de centrale onderwijsadministratie als de faculteiten vertegenwoordigd zijn. "Uit de uitstekende samenwerking met de werkgroep onderwijs- en studentenadministratie (WOSA) hebben we geleerd om nieuwe implementaties volgens een beproefd traject uit te voeren. Het is belangrijk om de eindgebruikers in alle belangrijke fases van het project te betrekken en tijdig te communiceren", aldus Annick Debroey.

Koppeling

"Vanuit SisA verzorgen we de decretaal verplichte rapportering van studentengegevens naar de Databank Hoger Onderwijs (Vlaamse overheid). Wij doen dit als een van de weinige hogeronderwijsinstellingen in *real time*, volledig gebeurtenis-gestuurd", zegt diensthoofd Onderwijsadministratie Eric Mathieu.

Studenten bouwen en manipuleren maquettes

Op iets meer dan twee dagen tijd maakten bachelorstudenten architectuur dertien maquettes op schaal 1/10. Eerst kozen ze een foto van een belangrijke binnenruimte van een woning of gebouw, dat voordien werd geanalyseerd. Op basis van de foto werd de ruimte en haar aankleding waarheidsgetrouw nageemaakt en vanuit hetzelfde standpunt gefotografeerd. Om de binnenruimte 'anders' te bekijken werd de maquette gemanipuleerd door het weglaten, wijzigen of toevoegen van een architectuurelement.

► www.uantwerpen.be/maquettes-1-10

E It took just over two days for Bachelor students to make 13 architectural models at one-tenth scale.

Universiteit
Antwerpen

“Alleen lukt het niet”

Onderzoekers durven al eens betwijfelen waarom de universiteit lid wordt van institutionele netwerken. Voor rector Herman Van Goethem spelen netwerken als Yerun en Aurora echter een cruciale rol.

► uantwerpen.be/netwerken

Op dit ogenblik zijn de gesprekken over de opvolger van het Europese Horizon 2020-programma, waarbij opnieuw tientallen miljarden voor onderzoek en ontwikkeling beschikbaar worden gesteld, in volle gang. Daar wil je als universiteit bij zijn, om mee na te denken over de prioriteiten die in het programma geformuleerd zullen worden. Wel, dat kan je niet alleen.”

Voor Van Goethem gaat de boutade dat de academische rankings er eigenlijk niet toe doen wel op, onze rector ziet in deze concurrentiële tijden toch de noodzaak van een duidelijke profilering. “Daarom is het goed dat we de afgelopen jaren in twee nieuwe netwerken zijn gestapt. Het jonge en maatschappelijk geëngageerde imago dat we daaraan ontleen, vergroot onze aantrekkingskracht naar beleid, studenten en onderzoekers.”

PERSOONLIJK “Een contact op een congres is wat anders dan een structureel partnerschap.”

Los van profilering zorgen deze netwerken volgens Van Goethem ook voor een uitwisseling aan informatie en *good practices*, die cruciaal zijn om de laatste ontwikkelingen in het uitbouwen van een universiteit te volgen. “Natuurlijk onderhouden onderzoekers en faculteiten zelf al internationale netwerken, en zijn die erg belangrijk. Maar een persoonlijk contact op een congres is wat anders dan een structureel partnerschap.”

Jong, maar niet dom

Jonge universiteiten doen niet onder voor de gevestigde instituten. Integendeel, hun wendbaarheid biedt voordelen. Met die boodschap trekken achttien hoog gerangschikte jonge Europese universiteiten de aandacht. “Sinds de oprichting van het YERUN-netwerk worden we meer gehoord.”

Toen UAntwerpen werd opgenomen in de QS Ranking van universiteiten onder de 50 jaar, vroegen we ons af of we niet meer moesten samenwerken met de andere Europese universiteiten uit die Top 50 onder 50”, herinnert prorector Alain Verschoren zich. Samen met de Maastricht University en de Carlos III Universiteit in Madrid nam de toenmalige rector in 2015 het initiatief voor YERUN, het netwerk van achttien Young European Research Universities. “Het is een illusie te denken dat je als jonge universiteit kan opboksen tegen de reputatie die gevestigde instituten als Oxford en KU Leuven al die tijd hebben opgebouwd. Zij zullen altijd meer *top of mind* zijn bij onderzoekers. Wij hebben veel te winnen bij onze samenwerking.”

Is Aurora, het andere netwerk waartoe UAntwerpen in die periode toetrad, meer thematisch van aard, dan draait het bij YERUN om het strategische belang en de universitaire kerntaken. Met stip op één staat het beïnvloeden van Europees beleid en de toegang tot EU-middelen. “Natuurlijk hebben wij bij de universiteit heel wat Europese contacten, maar onze impact is met YERUN wel flink vergroot”, stelt Verschoren, lid van

de bestuursraad van het netwerk. "Onze eerste position papers zijn verschenen, en dat levert op", verzekert

Joëlle Pletinckx, die de coördinatie van YERUN binnen UAntwerpen voor haar rekening neemt. "Een afspraak met eurocommissaris voor Onderzoek, Wetenschap en Innovatie Carlos Moedas kregen we zonder veel problemen vast. We worden gehoord."

Wendbaarheid

"Naast ons soortgelijk gewicht vergroten, willen we natuurlijk ook onze onderlinge samenwerking valoriseren", vervolgt Verschoren. "Ik geloof sterk dat bij gemeenschappelijke projecten één en één meer kan zijn dan twee. Dat kan gaan over dubbeldoctoraten, maar ook over het uitwisselen van masterstudenten. Of van professoren en jonge onderzoekers, die zich nu kunnen aanmelden in ons net uitgerolde Research Mobility-programma." Leveren de jonge jaren van een universiteit ook specifieke voordelen op? "We zijn veel dynamischer", twijfelt Verschoren niet. "Ik leerde onlangs in Linköping (Zweden) hoe ze daar bij sommige exacte vakken zijn afgestapt van het klassieke lesgeven, maar over enkele maanden heen problemen trachten op te lossen in groep, in een onderwijsomgeving met studenten en professoren door elkaar.

ILLUSIE "Als jonge universiteit kan je niet alleen opboksen tegen de gevestigde instituten", zegt Alain Verschoren.

Ook voor ons zeer interessant, en net door onze dynamiek gemakkelijk te implementeren. Vergeet ook niet: in onze boodschap naar Europa neemt onze jeugd wel degelijk een inhoudelijke plaats. Net door hen eraan te herinneren ook geld in jonge onderzoekers te steken, in plaats van enkel in de grote prestigieuze projecten."

► www.yerun.eu

"Universities can't do it alone"

E

UAntwerp is a strong believer in the value of university networks. According to Rector Herman Van Goethem, universities need to make sure they stand out from the competition in the minds of both policy makers and prospective researchers and students. That's one of the reasons why the university recently joined Yerun (Young European Research Universities) and Aurora, a network which puts societal relevance centre stage.

Een baan voor een onderzoeker

Hoe kunnen we de arbeidsmarkt overtuigen van de waarde van onze onderzoekers? Rond die vraag willen de YERUN-universiteiten samenwerken, vanuit een gedeelde bekommernis. "Het lijkt misschien niet een van onze kerntaken, maar dat is onterecht", vindt Alain Verschoren. "Onderzoekers werken vaak met beurzen van onder meer het FWO, die op zeker ogenblik aflopen. Dan kan er een toekomst binnen de universiteit volgen, maar evengoed daarbuiten. Ook op die toekomst willen we onze wetenschappers voorbereiden. Samen willen we inzetten op *skills* die hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten, en op contacten met de privésector om onze reputatie als universiteit in de verf te zetten."

Excellent onderzoek, mét impact

De Aurora-universiteiten plaatsen de maatschappelijke meerwaarde van hun onderwijs en onderzoek op dezelfde hoogte als de academische kwaliteit ervan. Het onderlinge vertrouwen in een hecht netwerk moet het verschil maken.

In tegenstelling tot wat andere Europese academische netwerken en universiteiten soms willen doen uitschijnen, is het niet louter de kwaliteit van onderzoek en onderwijs die de ene universiteit hoger op de rankings doet belanden dan de andere. Het is ook de reputatie." Piet Van Hove, diensthoofd Internationale Samenwerking, stoort zich niet aan zulke rankings, maar wel aan de onderwaardering van sommige instellingen die eruit voortkomt. "Aurora wil daar een antwoord op bieden. Dat wij met de negen leden hoogstaand onderzoek afleveren, blijkt uit onze plekken binnen de top 250 van universiteiten ter wereld. Maar hoe lever je zo'n onderzoek af én even hoogstaand onderwijs, als je tegelijkertijd inzet op maatschappelijke meerwaarde en inclusie? Die uitdaging behoort tot het DNA van Aurora, en van een grootstedelijke universiteit als UAntwerpen."

Toen de Vrije Universiteit Amsterdam – samen met de Britse University of East Anglia de initiatiefnemer achter Aurora – UAntwerpen vorig jaar vroeg om mee in te stappen, was de beslissing snel genomen. Al was de keuze niet vrijblijvend. "Wat naast de maatschappe-

WAARDERING "Ook reputatie heeft een invloed op onze positie in de rankings", stellen Piet Van Hove (l.) en Elise Bauwens (r.) overtuigd.

lijke focus opvalt bij dit netwerk is de beoogde hechtheid ervan", stelt Elise Bauwens, die de coördinatie rond Aurora binnen UAntwerpen voert. "De bedoeling is dat we elkaar twee keer per jaar uitgebreid ontmoeten, en dat op verschillende niveaus. Niet alleen met stafmedewerkers en diensthoofden uit de verschillende werkgroepen, maar ook met de rectoren. Dat is uniek. Daarom is er ook gekeken naar nabijheid, bij de universiteiten van Duisburg-Essen, Bergen, Aberdeen, Grenoble-Alpes en Göteborg. Enkel die van IJsland ligt wat verder."

Vertrouwen

De kern van die samenwerking ligt in vier werkgroepen: Diversiteit en Inclusie, Maatschappelijke Impact en Relevantie van Onderzoek, Onderzoeks- en Onderwijsinnovatie, en Studenteninitiatieven, dat inzet op betrokkenheid. "Daarnaast werken we samen rond digitalisering, sport, duurzaamheid en internationalisering, waar onze gezamenlijke expertise rond Afrika

opvalt", vult Bauwens aan. "Binnen al die werkgroepen kunnen universiteiten samen initiatieven opzetten, en van elkaar leren door processen en ervaringen naast elkaar te leggen." Zeker dat laatste is voor Jord Hanus, diensthoofd Onderzoeksangelegenheden, het belangrijkste voordeel. "Het onderlinge vertrouwen maakt daar het verschil. We zijn ook lid van de VLIR, maar daar zie je toch terughoudendheid tussen concurrerende universiteiten om zulke informatie te delen." Die vertrouwensband binnen Aurora moet wel nog groeien. "We zijn net bezig, natuurlijk", zegt Hanus. "Dat zal beter zijn als er meer diensthoofden betrokken worden, en de banden worden uitgediept."

"Ook onderzoekers kunnen hun voordeel doen met Aurora", besluit Bauwens. "Niet dat we onderzoeksfinanciering aanbieden, maar we kunnen wel faciliteren. Zeker jonge onderzoekers kunnen zo een internationaal netwerk opbouwen."

► www.aurora-network.global

Hoe meten we hoe goed we zijn?

Het benchmarken van de kwaliteit van onderzoek en wetenschappers is een van de terreinen waarbij de samenwerking binnen Aurora kan helpen. “Het in vertrouwen uitwisselen van praktijken en processen scheelt soms de helft van het werk.”

“Wat levert het op?”, vat Jord Hanus, diensthoofd Onderzoeksangelegenheden, een vraag voor de universiteit samen. “Welke invloed heeft al ons onderzoek nu op de maatschappij? Niet alleen het publiek vraagt zich dat af, ook het beleid en zelfs de visitatiecommissies stellen die vraag steeds vaker. Terwijl het antwoord moeilijk te meten is. Je gaat niet het aantal keren tellen dat je geciteerd bent op Twitter.”

Het is een goed voorbeeld van een uitdaging waarbij Aurora helpt. In de werkgroep Societal Impact and Relevance of Research, die Hanus mee trekt, vergelijken de universiteiten welke technieken zij aanwenden om het belang van hun onderzoek aan te tonen. “De Engelsen bleken daar zeer goed in, en spelen geregeld concrete voorbeelden uit in plaats van te tellen. Samen zijn we nu op zoek naar een manier om die impact te meten. Ik heb voorgesteld om een catalogus van ‘impactcases’ samen te stellen van het hele Aurora-netwerk, om ons gezamenlijk belang duidelijk te maken.” Ook voor de vraag ‘Hoe goed is een onderzoeker?’ is Hanus binnen Aurora op zoek naar een manier om iemands academische waarde te meten. “Een historicus met 50 publicaties kan wereldtop zijn, terwijl een fysicus op een jaar aan 500 kan zitten. Opnieuw leren we samen om zoiets in te schatten.”

Databeheer

Zeker als je in een domein achterloopt, wordt zulke uitwisseling interessant. “Het beheer van onderzoeksdata is zo’n actueel onderwerp waarvan we binnen Aurora gemerkt

hebben dat Vlaanderen minder ver staat dan Nederland en Engeland. Zijn wij bezig met het toepassen van privacyregels en het correct voorbereiden van data voor *open science*, dan werken ze in Engeland al aan software die externe onderzoeksdata van bedrijven beveiligd. Wel, de Vrije Universiteit van Amsterdam wil haar opleidingsschema’s met ons delen, zodat wij ze kunnen gebruiken om onze doctorandi en proffen te trainen in het omgaan met data. Dat is de helft van het werk!”

WERELDTOP “We zoeken binnen Aurora hoe we iemands academische waarde kunnen meten”, zegt Jord Hanus.

StuDream: een inclusief project

Studenten- en alumnivereniging Mahara veroverde met het StuDream-project de tweede plaats op de Aurora Diversity and Equality Award op 10 november in Norwich. Met StuDream, een inclusief en autonoom studieadvies en -begeleidingscentrum, wil Mahara de instroom van studenten met een migratieachtergrond aan de Universiteit Antwerpen bevorderen. De eerste resultaten van het project worden verwacht in september 2019. De universiteit van Duisburg-Essen ging met de eerste prijs naar huis, met hun Chance Hoch 2-project. Beide projecten zijn gericht op inclusiviteit en diversiteit, twee belangrijke pijlers waarop de Aurora-universiteiten willen inzetten.

✉ mahara.be

Onderzocht

Multidisciplinaire aanpak resulteert in Determinator Box

Designbox promoot recycling

Naam: Els Du Bois en Lore Veelaert

Afdeling: Departement Productontwikkeling

Onderzoek: Onze productontwikkelaars bedachten de Determinator Box, een designbox met handleiding, cases en tactiele materiaal samples bedoeld om de Vlaamse kmo's te stimuleren meer (en betere) producten uit gerecycleerde kunststoffen te ontwerpen én om het duurzame karakter te kunnen inschatten. Ze werkten daarvoor samen met de kunststofverwerkers van de UGent in het onderzoeksproject Design

from Recycling. De onderzoekers gingen na in welke mate een nieuw product uit gerecycleerde kunststoffen vervaardigd kan worden, en welke ontwerpspecificaties dat met zich meebrengt. De box werd enthousiast onthaald door de deelnemende bedrijven, die er alle eentje gratis kregen. Hij wordt ook te koop aangeboden voor 250 euro.

► www.uantwerpen.be/design-from-recycling

Het cijfer

4184

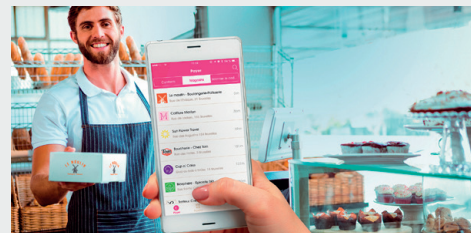
4184 studenten, medewerkers en alumni van de Universiteit Antwerpen kochten vorig academiejaar een UA Antwerpen-Plus Pass. Vijf jaar geleden waren er dat 2 419. Sport jij ook al? Ontdek het sport- en culturaanbod van UA Antwerpen online.

► www.uantwerpenplus.be

Cash is passé

Payconiq is een app waarmee je winkeliers of vrienden kan betalen zonder over hun rekeningnummer te beschikken.

De enige voorwaarde om met Payconiq te betalen is dat ook de tegenpartij geregistreerd is. In een winkel betalen doe je door de app te openen, de winkel uit de lijst te selecteren, het bedrag in te voeren en uw geheime code in te tikken. Vrienden of familie betalen kan op basis van hun telefoonnummer. Zijn ze al geregistreerd, dan kan dat meteen. Hebben ze nog geen account, dan kan je ze uitnodigen om er één aan te maken. Er wordt gegarandeerd dat de app veilig is in gebruik. De installatie gebeurt via de verificatie in je mobiele bankapp. De gebruikslimieten zijn dezelfde als die voor het betalen met overschrijving via uw bankapp. Zonder kaart, zonder teminal: payconiq maakt betalen met smartphone eenvoudiger dan ooit. Op de Universiteit Antwerpen kan je met Payconiq betalen in alle komida-vestigingen, de Universiteitsbibliotheek en op de reprografie en cursusdienst.

De Pluim

Debby Van Dam (foto) krijgt de pluim van Dirk Ysebaert.

Allereerst wil ik Patrick bedanken voor de pluim. Een compliment uit een onverwachte hoek, dat verrast, maar is altijd een opsteker. Patrick weet dat de waardering wederzijds is.

Ik zou de pluim willen doorgeven aan Debby Van Dam, postdoc navorser in de onderzoeksgroep Neurochemie en gedrag van de biomedische wetenschappen, in de Faculteit FBD. Ik geef haar deze pluim specifiek voor haar werk als academisch secretaris van de Ethische Commissie Dierproeven (ECD) die de evaluatie doet van alle geplande en uitgevoerde dierproeven. Het ECD stelt ook de criteria op voor een ethische behandeling van proefdieren, en ze verleent advies aan de laboratoria en toezichthoudende overheid. Onder de sturende kracht van voorzitter Peter Paul De Deyn en enkele zeer actieve leden én vooral dus secretaris Debby Van Dam, kijkt deze Ethische Commissie Dierproeven zeer zorgvuldig alle aanvragen voor proefdierwetenschappelijk onderzoek na, en geeft daarbij correcties maar vooral

suggesties aan de onderzoekers. Alles wordt grondig nagekeken rond eindpunten zoals pijn, aantal proefdieren, proefdierleedbeoordeling enz. Hierbij streeft de ECD ernaar de drie V's (verminderen, vervangen en verfijnen) in het proefdieronderzoek onder de aandacht te brengen bij de onderzoekers. Debby Van Dam kijkt alles nauwkeurig na, de procedures, de ethische aanvragen enz. Ze doet dit allemaal naast haar 'echte' job, namelijk haar eigen onderzoek. Het is Debby die de werking van het ECD erg geprofessionaliseerd heeft en een elektronisch behandelingssysteem voor de beoordeling van de aanvragen heeft geïnstalleerd. Tevens organiseert ze voortgezette opleiding voor proefdieronderzoekers. Kortom: een gedreven, punctuele collega, die veel werk verzet, altijd met de juiste focus om iemand te helpen maar steeds bescheiden. En omdat ze zichzelf nooit op de voorgrond bij dit werk plaatst, is een pluim dan ook op haar plaats. Debby, dankjewel voor al dat werk achter de schermen.

Agenda

21
DEC

Kerst op UAntwerpen

➤ www.uantwerpen.be/kerst-op-uantwerpen

18
JAN

Spectrumlezing met prof. Van Damme

➤ www.uantwerpen.be/spectrum

1
FEB

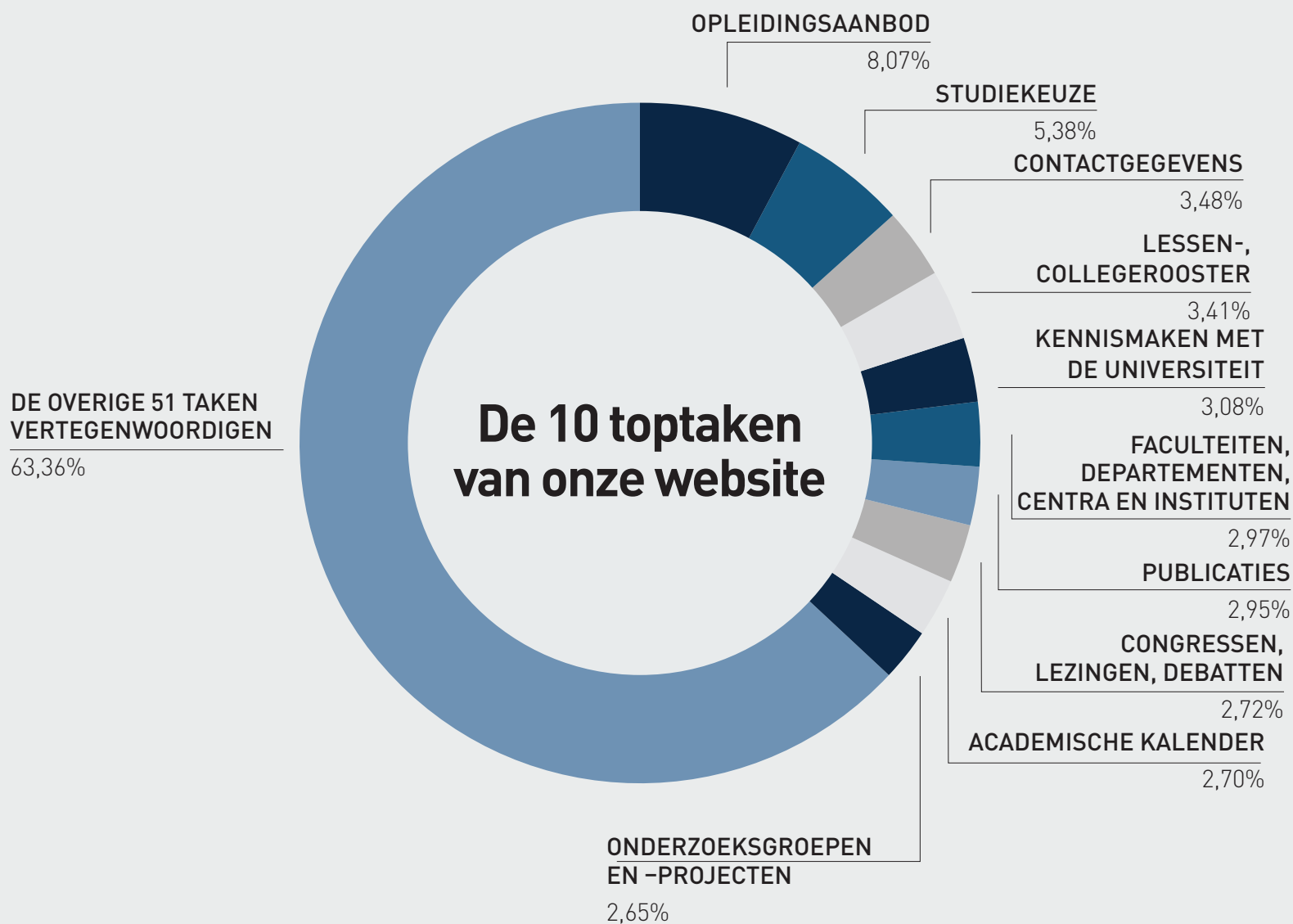
SID-IN Antwerpen

➤ www.uantwerpen.be/infomomenten

Foto Charlotte Bourguignon

WAS JIJ ERBIJ? Op dinsdagavond 28 november vond de eerste editie van Het Grote dwarsdictee plaats. 37 deelnemers waagden zich aan een tekst van alumnus Johan Terryn, waarin gemiddeld 21 fouten werden gemaakt. Winnaar Yannick Geens maakte er slechts 7 en kreeg een gegraveerde vulpen. De jury bestond uit professoren Vandekerckhove en Sandra. Zij voorzagen de moeilijkste woorden van de nodige taalkundige toelichting

De grafiek toont de *tien* toptaken van bezoekers op onze externe Nederlandstalige website. 1486 externe bezoekers beantwoordden de enquête, die deel uitmaakte van een uitgebreid gebruikersonderzoek. Dat onderzoek resulteerde in een roadmap en een concept voor een mobile first en een gebruiksvriendelijker website. Vanaf voorjaar 2018 gaan we aan de slag om de bestaande website stap voor stap te optimaliseren.

E The chart shows the 10 main reasons that visitors use the Dutch-language version of our external website. A total of 1486 external visitors filled in the survey as part of a wider study into the website's users.